

Ugeskrift

for

Norske Landmænd,

udgivet af J. Schrøder.

N° 6.

Lørdagen den 11te Februar 1860.

4de Arg.

Indhold.

Faaret. — Hesteavl. — Anvisning til Brug af Fiskeguano. — Inden- og udenlandske Efterretninger. — Meteorologiske Jagttagelser.

Faaret.

(Fortsættelse fra No. 5.)

Cheviotsfaaret.

I foregående Nummer endtes Beskrivelsen over den anden Gruppe af de langulbede Faar. Vi gaar nu over til de kortulbede Racer, som danner den tredje og fjerde Gruppe. I Stedet for at vi i det foregående begyndte paa Slettefaarene og gradvis steg op til Bjergfaarene, befølges nu den modsatte Orden. Om samtlige for Lur staaende Racer gjælder, at de i Haardforbed staa midt imellem Dishleyerne og Sortho'erne.

Den første af Kortulbracerne findes paa den lange Bjergkædetning, som gaar mod Grensken af Skotland fra Nordvest til Sydvest under Navn af Cheviotsbjergene. Planteveksten er der ganske god, og Beterne har der frembragt en Race, som allerede for en femti Aar siden har gaaet Sortho'erne en høj Gang.

Cheviots Bieracen er en smule smal

foran til, og dens Ryg er ikke bred. Man har i Modsetning til de kortkroppede Sortho'ere kaldt dem langkroppede Faar, men et bedre Skjelnesmerke er deres Mangel paa Horn og at Hoved og Fødder ere hyide. Ulden veier fra 2 til 4 W og er ganske vakker. Af Naturen er den kort, men bliver meget længere, naar Dyret settes paa fede Beter. Man har søgt at foredle Racen ved at blande den med Dishleyfaar, hvis afrundede Former har forebet saa mangen en Opdreiter til blindt at foretrekke det. Men det viste sig snart, at Afkommet aldeles manglede Kraft og Evne til at trives paa det ublandede Cheviotsfaars høje Beter. Dishley-Cheviotsblandingen buede ikke til Voldsdyr, men gav paa fede Beter godt Udbytte som Slagt. (Vi kan merke os, hvorledes de forskjellige kostbare Blandingsforsøg har slaaget an; thi det er ikke frit, at jo Opdreiterne ogsaa i vort

Land tror, at den varige og fordelagtige Foredling skal bestaa i Blodsblanding allene.) John Sinclair var en varm Beundrer af Cheviotsfaaret. Han indførte det i hele Skotland, og siden hans Tid er der opstaaet en levende Kamp mellem de to rivaliserende Racen, Cheviots- og Sortho'bsracen. Cheviotsfaaret havde smukkere Uld og det var meget haardført, paastod man. Det blev hurtigere fedt, og veiede i det mindste 14 til 16 \mathcal{R} Fjerdingen. Sortho'erne syntes kun at kunne levere et fastfuldere Kjøb. Striden syntes at skulle ende til Fordel for Cheviotsfaaret, og det overgik ogsaa Sortho'erne overalt, hvor Veterne lignede dets Hjemsteder, men paa Heberne og i de magre Bjergegne beholdt Sortho'erne udsputerlig Seiren.

Paa de opstaaede Landstrekninger ligesom den stoffte Grendse til Sydengland findes der flere forskellige Racen, som vel er ligesaa haardføre som Cheviotsracen, men forresten af underordnet Betydning i landøkonomisk Henseende. Saaledes findes paa Bjergstrekningen i Cumberland og Westmoreland.

Ferdwickracen, som i Stedet for 13 Ribben har 14. For Resten er der intet mærkeligt ved den. Hovedet er hornløst samt dette og Fodderne spættet. Den forte og ganske fine Uld veier neppe 2 \mathcal{R} . Fedebe 4 til 5aarige Bukke veier 8 til 10 \mathcal{R} Fjerdingen. Soierne kan faa Lam lige til de ere 15 a 20 Aar gamle.

Helt imod Ost paa Hoiderne i Norfolk, Suffolk og Cambridge lever

Norfolktracen. Hoved og Fodder forte; Bukkene har Horn; Kroppen er lang; Siderne flade; Ulden veier 2 til 4 \mathcal{R} , er silkesin og stiftet til Filt. Et fedt Dyr veier til 16 \mathcal{R} Fjerdingen. Forresten er Dyret af omstreifende og vild Natur. Blanding med Dishley leverede kun Fedebyr, men saldt for Resten slet ud. Heldigere var Blandingen med Southdown. Paa Grund af Blandingerne findes der nu kun faa ægte Norfolkfaar.

Henimod den sydvestlige Ende af England paa Grendsen af Devonshire og Sommersetshire ikke langt fra Bristolkanalen ligger en lille men vild Strekning 900 til 1200 Fod over Havet. Den bestaar udelukkende af Heber, og omendstjont den bærer Navn af Skov, saa er der ikke et eneste Tre at se. Folk møder man sjelden der, men Hjorte, Smaabeste og Faar. Faarene har Horn, giver 2 til 4 \mathcal{R} middelsin Uld og giver et i London meget afgjort Kjøb. For ikke meget lunge siden har man med Held foredlet dem ved Indavl.

(Fortsættes).

Hesteavlen.

Om de offentlige Foranstaltninger til Hesteavlens Fremme i Naborigerne Danmark og Sverige.

(Udtøning fra No. 5).

Strømsholms Stutteri

er beliggende i en frugtbar Egn i Provindsen Vestmanland, 3 Mil fra Westeraas. Ved dette Stutteri var i afvigte Aar:

Stodhingste 42.
 hvilke, med Undtagelse af Stutteribeselerne, udstationeres rundt omkring i Landet i Springtiden Følhopper 36.
 Føl og Ungheste i forskellige Aldre 115.

Tilsammen 193.

Til Strømsholm med tilhørende Underbrug Rungsbøhr hører i runde Tal 6,640 svenske Løndeland, nemlig:

Ager	286	Løndeland.
Engmark	3734	—
Bakker i Engmarken	1202	—
Havn	1019	—
Skov	286	—
Gaardspladser og Husmands-		
pladser	113	—

Tilsammen 6640 Løndeland.

Af dette Areal benytter Stutteriet selv 1825 Løndeland. Det øvrige er bortforpagtet for en aarlig Afgift af:

60,370 Risbund Ho,	
19,376 — Halm,	
1,403 Lønder Havre,	
307½ — Rug og Byg,	
170 Rdlr. Rgsøn.	

Efter min Beregning er Strømsholm og Rungsbøhr tilsammen med Stutteriets Bygninger, der ere brandforsikrede for 177,973 Rdlr. Rgsøn., værd omtrent 1,500,000 Rdlr. Rgsøn.

Personalet ved Strømsholms Stutteri bestaar af:

1 Chef, som i Lønning og Emolumenter har 4000 Rdlr., 25 Lønder Rug og Byg, 6 Løndeland Jord, 800 Risbund Ho, Havnegang for 8 Kjør og 50 Favne Brænde.

1 Intendant med Løn og Emolumenter af 1250 Rdlr. Rgsøn., 22½ Lønde Rug og Byg, omtrent 2 Løndeland Jord, 600 Risbund Ho, Havn for 5 Kjør og 18 Favne Brænde.

Paa samme Maade, d. v. s. dels med Penge og dels med Fornødenhedsartikler in natura, er det øvrige Personalet, enhver efter sin Stilling, aflønnet. Det bestaar af:

2 Beridere, 1 Dyrslæge, 2 Fodermærker, 33 Staldkarle, 1 Ruds, 1 Hovsmed, 2 Hoppvogtere, 2 Nattevægtiere, 1 Sadelmager, 1 Bærkmester, 4 Engvogtere, 1 Gaardskarl og 4 Arbejdskarle, samt 1 Kontrollør, 1 Skolelærer, 1 Læge og 1 Gjordeboder.

Enhver af Stutteriets Personale har desuden en efter hans Stilling passende Familiebefvemmelighed samt Ret til Fiskeri i Eiendommens Fiskevand.

Flyinge Stutteri

er beliggende i en frugtbar Egn i Staane, omtrent 1 Mil fra Lund.

Dette Stutteri bestod i Mai Maaned d. A. af:

Følhopper	20.
Stodhingste	16.
Ungheste og Føl	50.
Aaret rundt udstationerede Landbestelere	20.

Tilsammen 106.

Flyinge med tilhørende Underbrug Dahlby har 2,360 Løndeland, Jord, hvoraf Stutteriet selv

benytter 600 Tøndeland Eng og Vettesmark ved Hovedgaard, samt en Havnestrækning ved Underbruget. Den øvrige Jord ved begge Brug er af Stutteriet bortforpagtet for en årlig Afgift af:

17,850	—	Lispund Hø,
8,200	—	Halm,
600	—	Tønder Havre,
226	—	Rug og Byg,
586	—	Rdlr. Rgsøn.

Personalet ved Flyinge udgøres af 1 Chef, 1 Berider, 1 Regnskabsfører, 1 Dyrlæge, 1 Fodermark, 1 Hovsmed og 16 Staldkarle. Afsonningen er ordnet omtrent paa samme Maade, som ved Strømsholm.

Flyinge og Dahlby Landeindomme tilsammen med Stutteriets Bygninger (der ere brandforsikrede for 79,445 Rdlr. Rgsøn.) kan neppe ansættes til mindre Værdi end 500,000 Rdlr. Rgsøn.

Ottenby Stutteri

er beliggende i Calmar Læn paa Den Dlands søndre Dde.

Dette Stutteri bestod i Jult Maaned d. A. af:

Stodhingste	9.
hvoraf de 4 ere Landbestelere.	
Folhopper	53.
Føl og Ungheste af forskellige Aldre	154.

Tilsammen 216.

Ottenby er følgende Sverigs første Stamstutteri; men det mindste Hingstdepot, da kun 4 Landbestelere ere opstaldede dersteds.

Denne Anordning er begrundet i lokale Forhold; thi Eiendommen er meget passende for Opdræt af ædle og haardføre Heste, hvorimod dens afsteds Beliggenhed paa en D i Østersøen gjør den mindre hensigtsmæssig som Depot for Landstodhingste.

Kongsgaarden Ottenby har:

Agerjord	500	Tøndeland.
Eng og Havnegang	2109	—

Jalt 2609 Tøndeland.

Den hele Eiendom drives for offentlig Regning under Stutteri-Chefens Bestyrelse, hvilket gaar meget godt og har været til stor Binding for Stutteriet og Statskassen; thi den nuværende Chef, Staldmester Beyer, er ikke alene en ubmærket Stutterichef men ogsaa en meget fremragende Jordbruger.

Ottenby Landeindomme med dens velordnede Landbrug samt tilhørende Inventarium og Bygninger (tilsammen assurerede for 124,500 Rdlr. Rgsøn.) kan neppe opskattes til en lavere Værdi end 350,000 Rdlr. Rgsøn.

Personalet ved Ottenby Stutteri bestaar af: 1 Chef, 1 Berider, 1 Dyrlæge, 1 Regnskabsfører, 1 Striver, 1 Fodermark, 1 Hovsmed, 1 Ruds, 1 Hoppvogter, 14 Staldkarle, 6 Staldgutter, 1 Natvægter, 2 Grindvogtere.

Til Jordbrugets Drift have særskilt Personale, som ikke anføres her.

Afsonningen er ordnet omtrent paa samme Maade som ved Strømsholms og Flyinge Stutteri.

Efter foranstaaende Beregning have de til Stutterierne hørende Landeindomme og Bygning-

ger en sammenlagt Værdi af 2,350,000 Rdlr. Rgsøn.; 4 Procent Rente af denne Kapital udgør 94,000 Rdlr. Rgsøn.
Tilskud af Statskassen åarlig i rundt Tal 49,000*) — —

Den herved udf. Summa 143,000 Rdlr. Rgsøn. udgjør altsaa hvad Stutterierne og Landstodhingste koste den svenske Stat.

Om Eskadronshingstholdet.

De Ruffholdere, som anskaffe og holde Eskadronshingste, ere fritagne for at holde baade Karl og Tjenestehest eller ved de forrige Kavalleriregimenter, hvis Kvarterer have afløst sin Udrederpligt, at betale Balanceafgift.

Eskadronshingste maa være af ædel Race og godkjendes af vedkommende Inspektorer. De indkjøbes sædvanligen fra Stutterierne paa Hingstholderens Bekostning. Eskadronshingsten anvendes aldrig til militær Tjeneste; men kun som Stodhingst for billig Springafgift. De inspireres åarlig af vedkommende Inspektorer.

Jeg har ikke kunnet erholde nogen autentisk Opgave over, hvor stort Eskadronshingstens Antal for Tiden er; men formodentlig beløber det sig mindst til 60. Den Balanceafgift, som Staten giver Slip paa for enhver Eskadronshingst, kan ansættes til 250 Rdlr. Rgsøn. Følgelig koster Eskadronshingstene Staten åarlig 15,000 Rdl. Rgsøn.

Den svenske Stats åarlige Bekostning til Hestavlens Fremme udgjør efter foranstaaende Beregning:

For Stamstutterier og Landstodhingster	143,000.
" Eskadronshingster	15,000.

Summa 158,000.

Eller 39,500 Specier, uberegnet de ikke ubetydelige Midler, som anvendes til Præmier.

I Beretninger om de svenske Stutterier forebigaaes med Taushed de betydelige Kapitaler, som stikke i Stutteriernes Jordbogs og Bygninger, og kun Statskassens kontante Tilskud, omtrent 50,000 Rdlr. åarlig, opføres som Stutteriernes Kosternde. Den, som er ubekendt med det sande Forhold, faar herved en meget urigtig Forestilling om, hvad det koster at underholde Stutterier, og navnlig har jeg mærket, at dette har truffet med flere her i Landet. Hvad der i det foregaaende er blevet anført om saavel de danske som svenske Stutterier, vil forhaabentlig bidrage til at give et nøagtigere Begreb om denne Sag.

Iblandt de svenske Stutterier har Ottenby for Tiden den mest ensartede Hestestamme; det er nemlig siden dets første Opsætning, for omtrent 30 Aar siden, bestyret af en og samme Chef og efter usforandrede Principer. Hestene ere af ædel Race (d. v. s. af orientalsk Herkomst), i Regelen brune eller sorte, tilstrækkeligt store, nemlig 10 a 10½ Kvarter høie, samt derhos passelig formfyldige og knokkelføre, saa at de ikke alene ere solide og ædle Rideheste, men ogsaa duelige til hvilket som helst andet Brug. De søges derfor med Begjærighed faavel af Hoffets Staldmestere, som Kavalleriets Offi-

*) Nøagtigt for afvigte Aar 49,545 Rdlr. Rgsøn.

ceret og Landets Jordbrugere, hos hvem de endog mer og mer fortrænge de som Arbejdsdyr yndede Gudsbrandsdoler.

Dette synes at tjene til Bevis for, at Heste af orientalt Herkomst ere de, som passe bedst til mangesidigt Brug, naar de uddannes med specielt Hensyn til vore Forhold, saaledes at de faa tilstrækkelig Størrelse, Formsyldighed, Benforbed og soieligt Temperament.

Saa som det er skeet i Sverige, at overdrage Overbestyrelsen for det hele Stutterivæsen til en uafsonnet Rangsperfon, fortjener neppe at efterfølges paa andre Stæder. Den svenske Stutteri-Overbestyrelses Beretninger ere meget magre og gjøre ikke Rede for dens Prindper eller begrunde de under Maret's Røb trafte Foranstaltninger, nemlig ikke de stedfundne Udsættelser og Valg af Stambdyr, og søge folgelig ikke at indvirke belærende og veilevende paa Landets Hesteopdrættere. I Danmark er det bedre ordnet i denne Henseende. Chefen for Stutterivæsenet er en sagkyndig, lønnet og ansvarlig Embedsmand, som udelukkende offerer sin Tid i Stutterivæsenets Tjeneste. I sine Rapporter, som trykkes og omdøles trindt om i Landet, udsikler han fuldstændigt Grundsætningerne for alle sine Handlinger, hvilket har til Følge, at Landets Hesteopdrætterskeds have sin Opmærksomhed henvendt paa hans Virksomhed og Bestræbelser til Hesteavlens Fremme.

Anvisning til Brug af Fiskeguano.

(Af Professor i Tharand N. Støckhardt).

Om Virkningen af den norske Fiskeguano giver den „Chemiske Aftersmann“ for 1857 speciel Oplysning Side 151 til 169, hvor de i Sachsen, Preussen, Mecklenborg, Holsteen og Valern i et fælles Wiemed anstillede Dyrtæningsforsøg meddeles. Efter Gjennemsnitsberegning over den ved bemeldte Forsøg opnaaede Tilvæxt i Afgrøde, sammenholdt med Tilvæxten i Afgrøden for god Peruguano, udfom følgende Resultater:

Der blev første Sommer produceret:

Ved 1 Pd. Fiskeguano Cerealier (Sommerhvede, Byg, Havre) efter Middeltal af 25 Forsøg 6,1 Pd. Tørmasse.

Ved 1 Pd. Peruguano Cerealier efter Middeltal af 23 Forsøg 6,3 Pd.

Ved 1 Pd. Fiskeguano, Rodfrugter (Poteter og Runkelrøer) efter Middeltal af 17 Forsøg 15,6 Pd. friske Rødder og Knoller.

Ved 1 Pd. Peruguano Rodfrugter efter Middeltal af 17 Forsøg 17,3 Pd. friske Rødder og Knoller.

Samtlige Forsøgs samtlige Tal ledede til den Anskuelse at lige Vægtmængde af Fiskeguano og Peruguano give lige Udbytte.

Med Hensyn til Vintergjødning og den af

samme forventede Eftervirkning gav de i Tharand i 1858 og 1859 anstillede sammenlignede Forsøg følgende Resultater for Kvadratruthen, svarende til 187 norske Kvadratfod:

Gjødselmængde paa	1858.	1859.
en Morgen, lige med 2 ^o / ₁₀ Maal. Uden Gjødsel	Vinterrug . . . 6 Pd.	Eftervirkning paa Potetes, Knoller. . . 16 ¹ / ₂ Pd.
1 Cent. Fiskeguano	14 ¹ / ₂ =	24 ¹ / ₈ =
1 Cent. Peruguano	17 ³ / ₄ =	28 =
2 Cent. Fiskeguano	21 ¹ / ₂ =	30 ¹ / ₂ =
2 Cent. Peruguano	18 =	34 =

Sammenholdt med den ved disse Forsøg anvendte Fiskeguano indeholder den Fiskeguano, som for Nærstående og i Fremtiden kommer fra Jæbrikken i Fosoten, vistnok $\frac{1}{3}$ mindre Stikstof, men derimod indeholder den $\frac{3}{4}$ Gang saameget Fosforsyre. Man tør saaledes antage, at den Sidste i det Hele taget ikke vil staa tilbage for den Forstærkede.

Hvad angaar Brugen af Fiskeguano saa gjælder i det Væsentlige det samme som for Anvendelsen af Peruguano, kun er det ikke tilraadeligt at bringe Fiskeguano for dybt ned i Jorden, da sammes tvende Hovedbestandde Fiskefjød og Fiskeben (hvoraf ogsaa Peruguanoen er fremkommen), maa undergaa en Forvandling gjennem Forraadnelse og Oplosning forinden de optages af Planterodderne, hvilken Forvandling forudsætter Tiltrækkelsen af atmosfærisk Luft. Hvor det lader sig gjøre, vil det være godt, om Fiskeguanoen bliver udstroet og lidt nedharvet 1 til 2 Uger for Søden kommer i Jorden.

Til fuld Gjødning regnes ligesom af Peruguano 2 Centner Fiskeguano pr. Morgen, svarende til 2°/₁₀ Maal, og paa meget let Jordbund vil uden tvivl allerede 1 a 1¹/₂ Centner frembringe en tilfredsstillende Virkning. Anvendes Fiskeguano paa Vintersæd, i hvilket Fald den erholder længere Tid til Forraadnelse, kan man vente stærkere Virkning af den i ublandet Tilstand; man vil imidlertid, naar man agter at anvende den sammen med Stalgjødsel, gjøre vel i at blande den med samme nogen Tid forvelet og lade dem begge gaa i Gjer. Med Hensyn til Vaarsæd sikrer man sig Virkningen paa samme Maade, eller ogsaa ved at tilføje Fiskeguanoen noget Peruguano ($\frac{1}{4}$ til $\frac{1}{3}$), som i Tilfælde af et tørt Foraar beskytter de unge Planter mod Mangel paa Næring i deres første Væxtid. Ogsaa som Compostmateriale er Fiskeguano at anbefale, da den, lig et Gjeringsstof er i Stand til at bevirke en raskere Omvandlingsproces hos andre f. Ex. torvagtige Substantier, som vanskeligt gaa i Forraadnelse. Tilførelse af Kalk til frisk Fiskeguano er her som i Almindelighed ikke skadelig, men meget mere nyttig. Forat opnaa en ligelig Fordeling og forat forebygge, at de pulverformige Partikler bortføres, maa man her, ligesom ved Peruguanoen, anbefale en foreløbig Sammenblanding med frisk humusholdig Jord. Til flydende Gjødning egner Fiskeguanoen sig vistnok ikke, da den ikke er opløselig, men har man til Hensigt at gjøre den flydende blødsel kraftigere, saa svarer

Fisseguaenen til Dlemedet, naar man iforveien lader den staa nogen Tid samthen med Gjødselvandet og gjære.

Indlandet.

Christiania. Ved kgl. Resol. af 12te Januar er det bestemt:

- 1) At der indtil Videre fra Aaret 1860 af at regne bliver at afholde et Marked i Kjøbstaden Kongsvinger;
- 2) at Tiden for dette Markeds Afholdelse bestemmes til sidste Onsdag i September Maaned og de 2 paafølgende Dage;
- 3) at Departementet for det Indre, naar Markedet for 1860, 1861 og 1862 er afholdt, har at indkomme med Indstilling om, hvorvidt det for Fremtiden bør vordblive.

I Stortingets Møde den 7de Februar besluttedes i Anledning af Meddelelse fra Kirkedepartementet angaaende Deres Majestæters Kroning i Trondhjem den 5te August dette Aar: Stortinget udvalger en Deputation, bestaaende af en Dedsfører og 11 Medlemmer for at overvære Deres Majestæters Kroning i Trondhjem den 5te August dette Aar. — Saavel denne Deputation, som den Deputation, der efter Stortingets Beslutning af 25de Januar skal overvære Kroningen i Stockholm, udvælges af Stortinget i et senere Møde. — Valget foregaar paa den Maade, at af de 12 Medlemmer til hver Deputation 4 vælges fra Christiania Stift og 2 fra hver af de øvrige. Dedsføreren vælges derpaa særskilt blandt de 12 Medlemmer. — Der vælges til hver Deputation ved særskilt Valg af samme Forhold mellem Stifterne 6 Suppleanter. — I Tilfælde af Dedsførers Forsald vælger Deputationen selv en Dedsfører. Præsidenten tilføendegav, at Valget først om nogle Uger vilde finde Sted, hvorimod intet indvendtes. Som Tilskud til Hypothekbankens Grundfond bevilgedes 250,000 Spd., eller aarlig i Budgettermitten 90,909 Spd 11 f.

Efterat De Stortinget den 3die d. M. havde gjennemgaaet Lagthingets Anmærkninger til Delsthingets Beslutninger til Lov om Søarten og til Lov angaaende de nordens- og søndenstedske Hestehjælpsklasser, besluttedes følgende Lov til Forandring i og Tillæg til Lov om smaa Gjødsforbringere Inddrivelse af 8de Septbr. 1842: § 1. Bestemmelserne i Lov af 8de Septbr. 1842 §§ 1, 2 og 3, angaaende smaa Gjødsforbringere Inddrivelse, udvides derhen, at de ogsaa skulle komme til Anvendelse ved Udlæg- og Indførselsforretninger, som afholdes for Gjødsforbringere, der ere over 30 Spd., men ikke overstige 100 Spd.

I Stedetfor Skyds og Diet tilkommer Bestyreren af Forretningen saadan Godtgjørelse:

Naar Summen er over 5 Spd.	=	Spd. 72 f.
Naar den er over 5 Spd. indtil 10 Spd.	=	— 96 =
— " — " — 10 — " — 20 — "	=	— 1 — =
— " — " — 20 — " — 30 — "	=	— 1 — 24 =
— " — " — 30 — " — 40 — "	=	— 1 — 48 =
— " — " — 40 — " — 60 — "	=	— 1 — 72 =

Naar der er over 60 Spd. indtil 80 Spd. 1 Spd. 96 =
 — " — " — 80 — " — 100 — 2 — " =

I de haarde Søndistrikter kan Godtgjørelsen ved kongelig Resolution paafølgende foretages.

§ 2. For Møde ved de i fornævnte Paragrafer af Lov af 8de September 1842 og i nærværende Lov omhandlede Forretninger skal Rekvirenten, hvad enten han møder selv eller ved Fuldmægtig, ikke tilkendes Salarium, Skyds og Diet efter Sportellovens § 195, men derimod hvis det paaftaars, Godtgjørelse efter den i foregaaende § for Forretningens Bestyrer opstillede Regel. § 3. Loven om smaa Gjødsforbringere Inddrivelse af 8de September 1842 sættes herved ud af Kraft, forsaavidt som den angaar andre Forretninger end Udlæg og Indførsler. Saa ophæves ogsaa bemeldte Lovs §§ 2 og 4.

I Mødet den 4de Februar forfattedes Repræsentanterne Bjørnsens og Graves Forslag til Lov angaaende Forandringer i Lov om Fattigvæsenet af 20de Juli 1824. Forslaget gik ud paa at henlægge Valg af Fattigkommissiøner i Landdistrikterne, der nu ifølge Lov om Forligelsesvæsenet af 20de Juli 1824 § 4 foregaar ved Stemmeafgivning sognevist og ved Kirkeføde, til at foretages ved de almindelige Sæde og Skattelthing, samme Dag, som der for vedkommende Præstegjæld afholdes Valg paa Færmænd og Repræsentanter.

Efter Forskydende skal Bankkomiteens Pluralitet være enig i at indstille til Forkastelse de Forslag, der ere fremsatte til Forandring i Renteloven af 12te Oktober 1857.

Fisket har daglig trukket sig sydester langs Vestkysten af Karmoen. Den 31te Januar var Fisket forbi i Veavaag og begyndte i Akrehavn og ved Ferkingstad, hvor der somme Steder fiskedes godt. Ved Novær har der den 31te Januar og 1ste Februar været noget Garnfiske; men den 3die Februar næsten Intet. Den 1ste Februar var Fisket forbi ved Akrehavn og begyndte ved Karmoen Sydspids, ligeledes ved Maasoerne og søndenom Kind. Den 2den og 3die Februar fisket godt rundt om Kind, og ligeledes udenfor Battalen. Der er endnu intet Røtefiske. En stor Mængde Eild antages under Indsig ved Kind, hvorhen Almuen trækker. Veiret har været særdeles gunstigt, undtagen den 1ste, da det var noget ugunstigt, hvorfor ogsaa Rindfisket da var ubetydeligt. Den 3die og 4de fiskedes meget godt ved Skudebnaas, hvor Hovedalmuen var tilstede. Fisket synes at ville trække op i Karmund, da man mærkede den 6te, at Eilden var langsmid Landet lige til Kobbervig. Prisen har varieret i den sidste Tid mellem 5 og 9 Drt. Gjenemsnitsprisen ved Battalen var 7 og i Kind 6 Drt den 31te Januar.

Om Ericsons Kaloriskaffine meddeler Notgenladet følgende: Da Ericsons Kaloriskaffine nu ogsaa er patenteret her i Landet og flere maaske kunde ønske at anskaffe sig den, saa antages følgende Jagtagelser angaaende Maskinens Brug ikke at være uden Interesse. Vi meddele derfor følgende af et i Dagligt Allehanda indført Brev fra Dr. L. G. Döverti i Upsala: „Da min Tid ikke tillader mig at besvare særskilt alle de Forespørgsler, som næsten hver Dag ankomme til mig angaaende den ved det nye Badehus i Upsala anvendte Kaloriskaffine, an-

holder jeg om i Deres Blad, som Svar paa disse, at maatte meddele følgende Oplysninger: Den her anvendte Maskine er en enkelt, med 12 Tommers Cylindere, forfærdiget ved Finpøng Brug, efter Bestilling hos Hr. Ingeniør W. Wenstrøm; — den har daglig været i Gang omtrent 3 Timer siden den 8de November 1859; — Brændstofforbruget har pr. Time været omtrent 3 svenske Pd. (omtrent 2½ Pd. norsk) Gaslokes, ligesom undertiden almindelig Ved og Trækul ere anvendte og fundet hensigtsmæssige, uden at Meddelelsen nu er istand til at kunne oplyse, hvormed deraf er medgaaet i Timen; — Forbruget af Talg og Olie er en Ubetydelighed; Ildfarligheden er ikke større end en almindelig Jernovn; det er nødvendigt at passe, at Maskinen har god Tilgang af Luft, enten ved at indføre et Trækror udenfra, eller ved at aabne Døre eller Vinduer; — den passes med Lethed af en Person, som derved tillige kan have en eller anden Sysselsættelse; — den hervedværende Maskine anvendes til at bringe Vand op til 33 Fods Høide, ved Suge- og Tryk-pumpe, der giver omtrent 37 Kander (omtrent 107 norske Potter) Vand i Minutet, ved en Middelhastighed af 80 Slag, hvilken dog ved stærk Ildning kan forøges til 120 Slag; — den opvarmede Luft, som Maskinen frembringer, har vist sig særdeles god og hensigtsmæssig i Badeværelserne, hvilke den har holdt tørre og varme, men i almindelige Beboelsesværelser er denne, ligesom al anden Opvarmning med varm Luft, mindre anvendbar; ingen hverken Reparation eller Forandring er foretaget med Maskinen, siden den, efter første Gang at være besigtiget, blev sat i Gang, men det har været nødvendigt tvende Gange at lægge nye Læderpakninger paa Spisekolben; — jeg kan naturligvis ikke kjende Grunden til, at saadanne Maskiner ikke have gaaet godt, saaledes som nogle Brevskrivere have opgivet for mig, men jeg tror, at Grunden har været for stærk Ildning og Mangel paa Kold Luft. — Jeg har indtil nærværende Døbtill af Grund til at være tilfreds med Maskinen."

En Afbildning med Beskrivelse af Maskinen findes i No. 1 af „Polyteknisk Tidsskrift“ for Iaar. — Ved en paa Sogndalsvandet ved Christiania d. 9de d. M. afholdt Kaptsjoring blev første Præmie vundet af en mellembrun Vallak, tilhørende Jover Toste fra Dovre, anden Præmie af en sortet Vallak, Proprietær C. Baagaard fra Balderø og tredje Præmie af en graa Hoppe, Melbye paa Riser i Trygstad. Til denne Præmie konkurrerede en brun Vallak fra Toste i Hurum, som gjennemløb Banen i samme Tidrum; efter Reglementet blev Hoppen foretrukket. Banen blev gjennemløbet af den først Vindende i 66 Sekunder, af den Anden i 67, af de to Konkurrenter i lidt over 67 Minutter.

Fra Kongsvinger og Hamar berettes den 30te Januar, at et betydeligt Kvantum uførtødt Malt, omtrent 100 Tønder, der er indført fra Sverige for at forsendes til en af Medleirne i Sverums Ølbruygeri, Landhandler Christiansen, for saa Dage siden blev anholdt af de omreisende Maltkontrollører i Hedemarkens Amt.

Fra Sogndal skrives den 19de Januar. De naturlige Kopper ere udbrudte i Sogndalsfjæren paa

3 Individuer, hvoraf de to ere Mand og Kone, den sidste saa haardt, at Synet er hende berøvet for Dødblikket, samtlige over en Alder af 23 Aar. Under den livlige Forbindelse, som finder Sted herfra gjennem Dampstrib, med Bergen og omliggende Bygder, er Faren for Smittens videre Udbredelse saa stor, at der formentlig er al Anledning til at tage sanitære Forholdsregler i denne Henseende. Landmanden i Jndre Sogn er meget at beklage i denne Vinter formedelt Fodermangel for hans stakkels Kreature. Man har bebrejdet vore Bønder almindelighed for, at de sultede deres Gaardsbesætning, og med Rette; men hvad der tilforn var en Brode hos dem, er i Aar et Nødværg, for ellers vilde de komme til at gaa tabt af deres halve Besætning. At saa højt Ho er en Umulighed, og Straa eller Galm, hvoraf nu Intet mere kan erholdes, blev for en Maaned siden betalt med 24 ø pr. Bog. Gud give os en tidlig Vaar! Af dette vil det bero, om den kommende Sommer skal give Erstatning for det Aar, som svandt, hvis Afkastning stod betydelig under et Middelsaar.

Udlandet.

Sverige. I Sundsvall har der den 10de ds. været et Møde i Anledning af en forbedret Kommunikation imellem denne Stad og Jämtland, for at fuldstændiggjøre den under Arbejde værende Kommunikation mellem Bräcke og Trondhjemsfjorden. Borgmester Ahlgren ledede Forhandlingerne. Landsekreter Thomée var ogsaa tilstede og meddelte Oplysninger. Man kom overens om, at der bør fra Sundsvall anlægges en omtrent 1½ Mil lang Lokomotivjernbane til den østlige Ende af Stadsøen, derfra en 15,000 Fod lang Kanal og tvende Sulser ved Edefors, hvorved man vilde erholde en 4½ Mil lang Søvei for 4½ Fod dybtgaaende Vaade til den vestlige Ende af Torpsøen, og fra dette Punkt en fast og jevn Landvei til Bräcke. Der valgtes en Direktion af 10 Medlemmer for at indbyde til Aktietegning i Jernbaneanlægget. Aktiebetsbet bestemtes til 100 Rdlr. Rgs. (25 Spd.) pr. Aktie. Naar Aktietegningen er kommen igang, skal Direktionen ansøge den svenske Regering om Bevilling af Staten til Jernbaneanlægget.

Frankrig. Monitoren for 30te Januar bringer et Dekret, hvorved Univers bliver supprimeret. „Dette Blad er Organet for et religiøst Parti, som vil beherske Geistligheden, forvirre Samvittighederne, vække Uro i Landet og undergrave det Grundlag, hvorpaa Enigheden mellem Kirken og det borgerlige Samsfund, og hvis Præstationer Dag for Dag træde i bestandig stærkere indirekte Modstning til Statens Ret.

Paris den 30te. Storhertuginde Stephanie er død i Nizza. Morningpost for idag melder, at Frankrigs og Englands Gesandter i Neapel have erholdt Instruktioner om, at gjøre den neapolitaniske Regering Forestillinger med Hensyn til Forandringen i Italiens Tilstand; imidlertid er der kun lidet Haab om et heldigt Udfald deraf. Times beretter, at den

engelske Regjering har foreslaact Nordamerika at tilslægge Differencen angaaende San Juan paa den Maade, at San Juan erklæres for engelsk, de øvrige Der for amerikansk Eiendom.

— Konstitutionel meddeler det pavelige Cirkulære til Erkebiskopperne og Biskopperne og mener, at Rom bøier sig endnu ligesaa meget for Østerrigs Indflydelse, som for Krigen.

— Et Telegram fra Savoyen melder, at det antiseparatistiske Parti i Chamberg i Gaar har gjort en Demonstration. 250 Personer fra alle Egne af Savoyen have forespurgt hos Regjeringen, om Kongen vil aftræde Savoyen. Svaret lod, at Kongen ikke gjerne (pas volontiers) vilde gjøre det. Folket er imod Republikanernes Propaganda og har holdt sig udenfor Demonstrationen; dog skænker Gubernøren dem sit Bifald. Stemningen i Chamberg er fransk.

Italien. Neapel den 27de. Pianetti forlanger Forstærkninger; man forskrer, at Troppstyrken paa Grændsen er bleven forøget. I Neapel har der fundet Demonstrationer Sted, og der er bleven raabt: Leve Forfatningen! —

Spanien. Marokkanerne have den 23de angrebet en Redoute, som Spanierne vare isærd med at opføre ved Martinfjoden, men ere blevene slagte tilbage. Dagens Tre tilkommer 2det Armeecorps, nogle Batalioner og Divisioner Rios og to Eskadroner Dragoner. Det flendtlige Kavaleri var ikke istand til at bryde de spanske Karreer, og Dragonerne gjorde to Gange Indhug paa Marokkanerne og erobrede en Fane. Marokkanerne skulle have lidt et betydeligt Tab, dels paa Grund af det sumptige Terræn, og dels ved det spanske Artilleris velrettede Ild.

— Madrid den 1ste Februar. I Gaar have Spanierne, efterat have tilbagegaaet et Anfald af Maurerne, selv foretaget et Angreb, og været saa heldige at indtage Maurernes Stillinger. Maurernes Tab var 2000 Mand og Spaniernes 200 Mand.

Gaardsregnskab for den norske Bonde med et sammenhængende 5aarigt Regnskab over navngivne Gaard

af
Schroder,

er ferdigt fra Pressen i Slutningen af Februar 1860. Bogladepris 36 s.

Udenbys Subskribenter og Subskribentsamlere anmodes om i betalte Breve at indsende Betalingen for Bogen, 30 s, samt Postepostkostninger, forsaavidt den et kan afleveres til Kommissjonerer i Christiania. Det formeget Indbetalte tilbage sendes med Bogen.

Adresse: Schroder paa Boll i Berum.

Damp-, Træk-, Haffelse og Turnipsmaskiner samt diverse andre Maskiner sælges billigt i Jakobsons Maskinværksted, Torvegaden.

Bærums og Afters Landboforening afholder Møde i Sandvigen Løverdagen den 25de Februar Kl. 5 Eftermiddag.

Bestyrelsen.

Gaard tilsalgs i Svelvig.

Undertegnede agter at afhænde sin eiende og iboende Gaard, Matr.-No. 49 i Ladestedet Svelvig. Hovedbygningen, der er bordskæbt og alle malet ubvendig, indeholder 5 tapetterede og alle malede Værelser og Kjøkken, hvorhos der i Gaardens ene Ende er indrettet en bekvem Butik, paa Siden af hvilken haves en stor Pakbod og Kontor, ligesom der under Huset haves 2de meget gode Kældere. Til Gaarden horer Fæhus, Stald, Koder og Løve samt Vokturhus, ligesom der haves et lidet Bageri, hvori 2 Værelser. Endvidere tilligger der Gaarden en 2dages Sobod nebe ved Bandet, samt en sidste Sommer ved samme op temret solid Brygge, mellem hvilken og Hovedbygningen er anlagt en liden takkelig Hauge. Et særdeles godt Springvand haves i Gaardsrummet. Foruden ovenbeskrevne Gaard sælges ligeledes paa billige Betingelser en i samme værende Værelsholdning af Værd omtrentlig 5000 Spd. og bestaaende af Kolonialvarer, Stentoi, Glas, Jern og en ubetydelig Del Manufakturvarer, hvilken Værelsholdning, om Handel kunde ske, sælges 5 pCt. under Indkjøbspris. Endelig kan, om ønskes, min eiende Anpart af Alfjornsknem i Stromsogn erholdes kjøbt. Eiendommen, hvorpaa imidlertid et findes Huse, indeholder omtrent 56 Maal god og velbyrket Jord, er beliggende ved Eiden af Landeveien og omtrent 1/2 Mil fra Svelvig. Gaardens Besætning, bestaaende af 5 Kjør og 2 Heste, samt Gaardsredskaber m. m., kunne, i Tilfælde, følge Gaarden. Om Pris og Konditioner, der efter Omstændighederne kunne lempes efter Kjøberens Bekvemmelighed, ville Ansøgende behage at henvende sig til Undertegnede.

R. G. Nyhre.

Følgende Eiendomme kunne ved Undertegnede erholdes tilkjøbs:

Gaarden og Handelsstedet i Østringen.

Do. Bassen eller Kirkevik, begge i Drønes i Besteraalen.

Do. Skogstad i Stegen.

Drvaag pr. Svolvær i Fosoten den 18de Decb. 1859.

E. Robsahm,
Sagfører.

En Gaard paa Lørenskoven,

grændsende umiddelbart til Raasby Eiendom, ca. 1 1/2 Mil fra Christiania, af Etyld 15 a 16 Daler, med en Skov af ca. 1/16 Kvadratmils Størrelse, der ligger lige ved Basdraget Elvaagen, som løber ud ved Strømmen, samt med en Silkesaug, hvorpaa kan stjøres 5 a 600 Tytter Tommer aarlig, er tilsalgs ved

Prokurator Rask.

Ægte peruansk Guano i Sække paa omfring 160 \mathcal{R} til 3 Epd. 16 \mathcal{R} for 100 \mathcal{R} .

Svovelsyrede Benpulveriserede do. } fra Hr. S. Mallings
Finknuste do. } Benmølle til Fabrik-
Grovknuste do. } priser: 4-3-2 og
 1 1/2 \mathcal{R} pr. \mathcal{R} .

Chilifalpeteer til 6 \mathcal{R} pr. \mathcal{R} .

Nyt Græsfrø:

Schlesiske Rød-Kløver }
 Do. Hvid-Kløver } til billige Priser
 Alpitke-Kløver }
 Timothei }
 sælges af Joh. P. Olsen i Christiania.

Christiania Kornpriser.

Indenlandst

Hvede, 3 1/2 a 5 Epd. Intet solgt.
 Rug, 16 \mathcal{R} a 17 \mathcal{R} .

Byg, 12 \mathcal{R} 12 \mathcal{R} a 3 1/2 Epd.
 Havre 8 \mathcal{R} a 9 \mathcal{R} 12 \mathcal{R} .

Udenlandst

Rug offerfolst 4 Epd. 12 \mathcal{R} .
 Rug dansk 19 \mathcal{R} a 19 \mathcal{R} 12 \mathcal{R} .
 Byg 2radigt 17 \mathcal{R} 6 \mathcal{R} .
 Erter 4 1/2 Epd.
 Hvede 5 1/2 Epd. a 6 Epd.

Christiania Fiskepriser.

Sild, Røkmø. 6 a 6 1/2 Epd. pr. Ld.
 Sild, stor Mld. 5 1/2 Epd. pr. Ld.
 Sild, smaa do. 5 Epd. pr. Ld.
 Sild, stor Christ. 3 1/2 a 4 Epd. pr. Ld.
 Sild, smaa do. 12 a 13 \mathcal{R} pr. Ld.
 Storset 1 Epd. a 1 Epd. 12 \mathcal{R} pr. Bog.
 Middelfet 3 \mathcal{R} 12 \mathcal{R} a 4 \mathcal{R} pr. Bog.
 Smaaset 3 \mathcal{R} pr. Bog.
 Røbstjer 8 \mathcal{R} pr. Bog.

Følgeblad til Skilling-Magazinet.

Meteorologiske Dagttagelser
 paa Christiania Observatorium.

1860. Januar.	Barometerstand i franse Lin. ved 0°.			Temperatur i Styggen. R.			Veirbemærkning.
	Rl. 7 F.	Rl. 2 C.	Rl. 10 C.	Rl. 7 F.	Rl. 2 C.	Rl. 10 C.	
1	333 "" 1	333 "" 5	330 "" 8	+ 0°8	+ 0°4	+ 0°9	Løft. NO-SO.
2	28 2	28 8	28 8	+ 1 4	+ 1 0	+ 1 6	do. S.
3	28 7	30 5	29 7	+ 0 6	+ 0 2	+ 1 0	Blandet. SSW-NO.
4	25 7	23 8	22 4	+ 0 7	+ 2 1	+ 2 8	Ene og Regn. NO-SO.
5	21 6	21 8	22 7	+ 2 0	+ 2 8	+ 1 8	Lidt Regn. S.
6	23 5	24 8	27 3	+ 0 7	+ 1 0	+ 1 6	Blandet. N.
7	30 6	33 1	35 6	- 1 1	- 0 1	- 4 1	Klart. SSO-W-N.
8	36 9	36 5	35 7	- 7 3	- 5 5	- 3 9	Blandet. NNO.
9	37 8	39 3	39 8	- 8 0	- 6 7	- 9 3	Lidt Taage. O-N.
10	40 0	40 4	41 4	- 7 3	- 5 5	- 4 7	Løft. Lidt Ene. NO.
11	42 7	43 6	44 0	- 4 5	- 4 3	- 4 7	do. do. NNO.
12	44 0	44 1	44 1	- 4 2	- 3 7	- 3 1	do. NO.
13	44 1	44 0	44 0	- 4 6	- 6 0	- 7 2	do. NO.
14	43 7	43 4	42 9	- 7 3	- 6 0	- 4 7	do. Lidt Ene. NO.
15	42 0	41 1	39 7	- 3 0	- 2 9	- 3 8	do. SSO.
16	36 6	35 5	36 6	- 2 2	- 1 6	- 5 7	do. Lidt Ene. NNO.
17	37 2	36 9	37 8	- 5 9	- 4 7	- 3 7	do. Taage. N.
18	36 8	36 9	37 0	- 6 9	- 5 7	- 7 9	Blandet. NO.
19	37 3	37 8	37 9	- 10 3	- 5 1	- 6 1	Løft. NO.
20	37 3	37 0	36 8	- 6 3	- 6 1	- 4 8	do. Lidt Ene. NO.
21	35 4	33 6	31 4	- 3 9	- 2 3	- 2 3	do. do. NO.
22	29 9	29 1	28 8	- 2 2	- 2 2	- 3 2	do. Ener stærkt. NNO.
23	29 9	29 2	29 4	- 3 5	- 3 4	- 5 2	do. do. Lidt N.
24	28 7	28 0	26 3	- 6 5	- 6 8	- 6 1	do. do. stærkt N.
25	26 6	27 7	28 5	- 3 5	- 2 2	- 2 1	do. do. Lidt NNW-NNO.
26	29 6	30 4	31 0	- 2 3	- 1 2	- 9 1	Blandet. NO-SO.
27	31 6	32 0	32 0	- 11 6	- 9 4	- 8 7	do. SW.
28	30 9	30 6	30 6	- 3 6	- 3 8	- 2 6	Løft. Ene. N.
29	30 2	30 3	30 5	- 5 3	- 3 3	- 10 3	Tem. klart. NW-SW.
30	30 4	30 1	29 6	- 12 3	- 8 4	- 7 8	Klart. NNO.
31	29 1	29 3	31 0	- 6 9	- 3 5	- 6 5	Løft. Lidt Ene. NO.

Regnhøiden = 23,27 Linier.

Christiania.

Trykt og forlagt af W. E. Fabricius.